

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/248
KARAR NO : 1983/143

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanık : Ferruz Hikmet Erdemyay

O L A Y : Sanığın nurculuk propogandası yaparak lâikliğe aykırı hareket ettiği iddiasıyla, Bursa C. Savcılığınca hakkında ilk soruşturma yapılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Bursa Sorgu Hakimliği: 21-6-1971 günü, 1971/131-138 sayı ile; yaptığı ilk soruşturma sonucunda, sanığın eylemine uyan TCK. nun 163/4-5. maddesi uyarınca cezalandırılması için hakkındaki son soruşturmanın Bursa Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 8-7-1971 günü, 1971/138-123 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan sayıldığı,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi: 24-9-1971 günü, 1971/71-50 sayı ile; atılı suçun, 1402 sayılı yasa'nın 13. ve 15. maddelerinde belirtilen eylemlerden bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu: Sanığa yüklenen suçun, sıkıyönetim ilânından önceki ortamda işlenen ve niteliği itibariyle sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan bulunması nedeniyle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi: 353 sayılı Askeri Mahkemeler Yargılama ve Usul Yasa'sı yürürlüğe girmeden önce yürürlükte bulunan 1631 sayılı yasa'nın 282. maddesine göre, askeri yargı organlarıyla diğer yargı organları arasında meydana gelen görev uyuşmazlıklarının Askeri Yargıtay Başsavcılığının müdahalesi alındıktan sonra Yargıtay Ceza Genel Kurulunca çözümlenmekte olduğu, ancak 1631 sayılı yasa'nın yürürlükten kalkmış bulunduğu, bu nedenle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının Anayasa'ya göre, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce çözümlenmesi gerektiği, bu mahkemenin ise henüz kurulmamış bulunduğu gerekçesiyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi kuruluncaya kadar Askeri Savcılıkta bekletilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 11-4-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhan Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, 3-6-1971 günü Bursa'da işlenmiştir.

Daha önce ilân edilen sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanıp, kesinleşmeyen davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve yürürlükteki sıkıyönetim yasa'sının görevli ilgili maddelerinin gözönünde tutulması suretiyle dava konusu eylemlerin değerlendirilmesi gerekir.

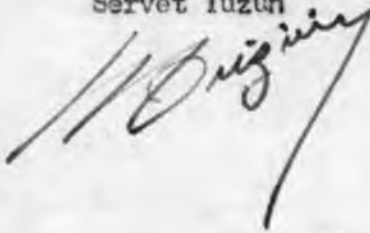
İncelenen dosya içeriğinden, sanıklara atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu, devletin varlığına yönelik olarak işlendiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu belirlenmektedir.

Ancak suçun, 12-9-1980 tarihinde ilân olunan sıkıyönetim kararına göre, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen süre dışında ve 26-4-1971 tarihinde ilân olunan sıkıyönetim kararında belirtilen sıkıyönetim bölgesi dışında işlenmesi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla ortak ve genel amaç içerisinde, organik ve örgütsel bağlantılı olduğu hususunda dosyada hiç bir somut kanıt rastlanmaması nederleriyle davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi ve Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 8-7-1971 günlü, esas-1971/138-123 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11-4-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

Üye

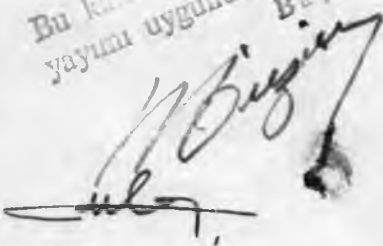
Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

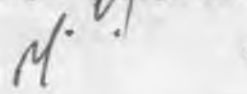
Bu kararın...
yayımı uygundur. Başkan

S.Y.

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Arsoy

Üye

Nail Yücel

